

різноманітних відносин в сфері міжнародних повітряних перевезень, що, у свою чергу, дозволяє фізичним і юридичним особам не тільки пересуватись авіатранспортом, а й без перешкод займатись підприємницькою діяльністю в Україні і за її межами. Зазначимо, що Україна за допомогою прийняття внутрішньонаціональних норм, ратифікації міжнародних угод, приведення національних стандартів та нормативів у сфері національної авіації у відповідність до міжнародних намагається сприяти її подальшому розвитку.

Література

1. Радчук О. П. Міжнародно-правове регулювання авіаційних перевезень / О. П. Радчук // Форум права. – № 2. – 2015. – С. 144-151.
2. Грабовська Г. М. Особливості міжнародних повітряних перевезень [Електронний ресурс] / Г. М. Грабовська. – 2012. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2012/Pravo/13_107490.doc.htm.
3. Повітряне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Костицького. – Дрогобич: Коло, 2011. – 552 с.
4. Столярський О. В. Правове регулювання міжнародних перевезень: навч. посіб. / О. В. Столярський. – К.: Знання, 2012. – 318 с.
5. Бугмій О. Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень в Україні [Електронний ресурс] / О. Бугмій // Актуальні питання державотворення в Україні очима молодих учених. – 2009. – Режим доступу: http://law.knu.ua/images/abook_file/conf2008_mpp_bugmiy.pdf.

УДК 343.2/.7;351.811.113(477)(043.2)

Клеменюк А. О., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Ланцедова Ю. О., к.ю.н., доцент

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ БЕЗПЛОТНИХ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ

Більше мільйона осіб у всьому світі гине на дорогах щорічно. Ще більше людей отримують серйозні травми. За даними The Economist (впливовий щотижневий англomовний журнал), близько 90 % всіх ДТП відбуваються через людські помилки.

За офіційною статистикою аварійності України Управлінням безпеки дорожнього руху за період з 01.01.2016 по 30.09.2016 було зафіксовано 94666 ДТП (з них: 2236 – загинуло; 23543 – травмовано), що значно менше ніж за звітний період минулого року – 153217 ДТП (з них: 3970 – загинуло; 31467 – травмовано) [1].

Високотехнологічні транспортні засоби – це майбутня галузь правової науки. У зв'язку з цим можна стверджувати, що популярність електромобілів в Україні та світі зростає. Про це свідчить остання статистика щодо імпорту автомобілів на «батареях». Згідно з даними Державної фіскальної служби, на вітчизняний ринок було ввезено 822 електрокара за перші п'ять місяців 2016 року, що на 12,5 % більше, ніж за весь минулий рік. У цілому кількість електромобілів, які були розмитнені, зросла на 90,8 % – з 905 до 1727 од. Дана статистика – це загальне число ввезених машин, а не виключно зареєстрованих [2].

На прикладі американської автомобільної компанії – Tesla Motors, безпілотні автомобілі (не всі моделі Tesla є безпілотними) якої вже їздять на вулицях США, можна простежити за одним випадком з летальним результатом.

У Каліфорнії місцевий департамент транспорту заборонив компанії Tesla використовувати в рекламі слова «автопілот», «самостійне водіння» і «безпілотник». Заходи пояснили тим, що подібні терміни не можуть бути застосовані до автомобілів, які вимагають особистої присутності водія за кермом. На даний момент напівавтономна система управління доступна на моделях Model S і X. Раніше Національне управління безпекою руху на трасах США почало розслідування після того, як у ДТП один із водіїв Tesla загинув за кермом автомобіля, який їхав у режимі автопілота. Цей інцидент стався 7 травня в місті Віллістон, штат Флорида. Аварія сталася, коли вантажна фура звернула наліво перед автомобілем на перехресті. Це перший відомий випадок аварії з летальним результатом за весь час використання автопілота на автомобілях компанії. Компанія пояснила цю причину так: ні водій Tesla, ні автопілот не помітили білий причіп фури через яскраве світло, тому не було застосовано гальмування. Високий дорожній просвіт причепа, його становище на трасі та «надзвичайно незвичайні обставини» ДТП призвели до того, що нижня частина фури зіткнулася з переднім склом Model S [3].

На території України, на вулицях Києва, вже можна побачити такий вид електромобіля – Tesla або інші електрокари (гібриди). Але усі вони не на автопілоті (відсутня така функція керування). І в Правилах дорожнього руху поняття «автопілот» не закріплено.

Законодавцям необхідно прийняти закон, який регулює використання безпілотних автомобілів на дорогах України, вирішити питання відповідальності за ДТП за участю безпілотних автомобілів, адже раніше відповідальність ніс власник об'єкта підвищеної небезпеки – автомобіля, а тепер логічним було б змінити пріоритети в цьому питанні; хто повинен відповідати за аварію, що трапилася за участю «безпілотника»: власник машини, компанія, яка розробила технологію, або автовиробник, який виготовив і продав. Для розслідування подібного роду подій буде

необхідна не тільки нова законодавча база, а й ряд новаторських рішень в криміналістиці. Швидше за все, автомобільна індустрія створить цілий ряд нових нормативно-правових актів і внесе зміни до вже існуючих.

З'являться нові види злочинів. Наприклад, хакери Чарлі Міллер і Кріс Валашек зі звичайних ноутбуків змогли отримати доступ по бездротовому з'єднанню і відключили гальма у машини під час руху. І це тільки один приклад із життя багатьох, вже існуючих, технологічно просунутих автомобілів. Важкі інструменти відходять у минуле: зовсім скоро для викрадення чи пошкодження автомобіля буде досить спеціальних знань і виходу в мережу Інтернет.

Транспортний засіб в режимі автономного управління (автопілот) не може виявити певні перешкоди на дорозі, включаючи вузькі об'єкти (наприклад, велосипеди), об'єкти нижче зони звукових хвиль виходять від радара і об'єкти звисають зі стелі. На жаль, сучасні технології запобігання зіткнень і екстреного гальмування в разі небезпеки на дорозі в основному створені для уникнення наїзду з передньої частини або задньої частини транспортного засобу, де об'єкт по відношенню до автомобіля знаходиться на прямій лінії.

І, нарешті, навіть безпілотний автомобіль може потрапити в аварію.

Література

1. Статистика аварійності в Україні [Електронний ресурс] // Управління безпеки дорожнього руху. – 2016. – Режим доступу: <http://www.sai.gov.ua/ua/ua/static/21.htm>.
2. Скільки в Україну за 5 місяців завезено електромобілів [Електронний ресурс] // Finance.UA. – 2016. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/379531/skilky-v-ukrayinu-za-5-misyatsiv-zavezeno-elektromobiliv>.
3. В США заперили називать автопилотом систему управления автомобилями Tesla [Електронний ресурс] // Обозреватель. – 2016. – Режим доступу: <http://auto.obozrevatel.com/digest/61734-sistemu-tesla-zapretili-nazyivat-avtopilotom.htm>.